

U suboru, jučer, vodeći političari eurozone su se sastali kako bi riješili problem krize eura, problem Grčke bio je tek poseban slučaj koji je valjalo riješiti; danas ministri financija dogovraju „detalje“ tko, kako, kada, gdje i zašto reagirati. Požar bukt, požar se mora ugasiti.

Svojevremeno su mnoge valute bile predmetom napada od strane špekulanata jer se očekivalo i/ili konstruiralo kako bi se neka valuta destabilizirala. Refleksno ponašanje tržišta koje se pripisuje Sorosu valja ipak pripisati velikom Keynesu. Priča je krajnje jednostavna u uvjetima neizvjesnosti, upravo neizvjesnost razlikuje Keynesa od teoretičara opće ravnoteže, participanti na financijskim tržištima djeluju sukladno svojim očekivanjima. Kada vlada optimizam cijene raste – rastu baloni, i, obratno, kada vlada pesimizam cijene padaju – buše se baloni, a ponekad pucaju. Očekivanja, naprosto, stimuliraju financijska tržišta u prvcu bikova ili medvjeda.

Nije teško pokazati, ova globalna gospodarska kriza je dokazala, kako je projekt Europske unije projekt za dobra vremena. U lošim vremenima nastaju značajne poteškoće. To je moguće u uvjetima zajedničkog funkcioniranja sustava, u kojem članice imaju velik stupanj autonomije - slobode. Međutim, kada sustav mora jedinstveno funkcionirati, zakon spojednih posuda, tada se problemi jednog sudionika, na temelju interakcije, prelijeva i ostalim članicama te, tako, postaje gotovo identičan problem i za ostale članice. Upravo takav slučaj imamo sa eurom. Grčka je bila slaba točke cijelog sustava - potencijalni broj slabih točaka je daleko veći: Portugal, Španjolska, Italija, Irska – i predatori nanjušivši „krv“ pokrenuli su cijelu priču prema euru. Špekulanti, svih boja krenuli su u napad na euro kako bi na njegovoj ugruzi zaradili. I zaradit će! Koliko će zaraditi zavisi o odlučnosti protuudara eura, a za nekoliko mjeseci će nam analize financijskih stručnjaka dati odgovor.

Države koje imaju euro kao svoju nacionalnu valutu odlučile su do ponedjeljka da pripreme strategiju obrane eura uključivši taktike i operativne politike koje će se sukladno datom trenutku mijenjati. Pri tome je strategija, politička odluka donesena u subotu; u nedjelju će ministri financija tu odluku operacionalizirati. Jasno da građani nisu aplauzom dočekali rješenje, slučaj Njemačke, ali stanje u kojem se nalazi eurozona imperativno zahtjeva reakciju na stanje i perspektivu ovog i ovakvog eura.

Naprosto valja eksplicite reći da napad na euro je napad na cjelokupni sustav eura, svake zemlje članice, s jedne strane, i, s druge strane, na europsku uniju u cjelini. Nije vjerojatno da bi slom eura prošao tek tako. To pokazuju prisutni problemi u Europskoj uniji oko harmonizacije cijelog niza instrumenata koji bi trebali rezultirati konvergencijom koja bi rezultirala jačanjem

